

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

34 LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Birželio-June 7 d., 1975 m.

Kaina 15c

133

SAUGUMO KONFERENCIJA ŽENGLIA PIRMYN

JAV KARO LAIVAS SUEZO ATIDARYME

KAIRAS. — Vakar iškilminga laivų vilkstinė tęsė kelionę naujai atidarytu Suez kanalu. Pirmas plaukė Egipto naikintuvų "Spalio 6-toji" su prezidentu Sadatu ir aukštais svečiais. Po jo sekė keturi laivai, kurių trečias iš eilės buvo Amerikos VI-tojo laivyno kreiseris "Little Rock", kuris yra to laivyno vadovybės laivas. Tarp tų penkių laivų tik "Little Rock" buvo ne Egipto laivas, todėl šitam jo dalyvavimui skiriama sviri politinė reikšmė.

Po dviejų valandų, praplaukus oficialiam atidarymo konvojui, į kanalą įplaukė penki prekiniai laivai, po viena iš: Kinijos, Graikijos, Kuveito, Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos.

Londono laivų draudimo bendrovės sumažino draudimo kainas, kurios buvo uždėtos Suez kanalu plaukiantiems laivams, kaip didelės rizikos zonoje plaukiantiems. Dabar tos kainos per pusę sumažintos.

Egiptas paskelbė, kad kainos už savo kanalą naudojimą bus beveik dvigubai didesnės, negu buvo prieš jo uždarymą 1966. Tais metais Egiptas iš kanalo mokėsi uždirbti 250 mil. dol. Pirmas šešias savaites kanalu bus leidžiama naudotis tik mažesniems laivams, esantiems iki 38 pėdų vandenyje, kol kanalo pilotai atgaus savo turėtą įprastą pravažę laivais. Vėliau galės plaukti laivai iki 60.000 tonų, kurių dugnas nuo vandens paviršiaus yra iki 38 pėdų gylį.

Suez kanalo atidarymas bus labai kenksmingas Izraelio Elato uostui, esančiam Izraelio pietiniame gale ir išsienančiam į Akabos įlanką. Per šį uostą eidavo prekybos ir Izraelį iš Tolumų Rytų. Uostas per metus priimdavo 600.000 tonų prekių. Jos eidavo į šiaurinį Izraelį. Jei Egiptas leistų toms prekėms keliauti Suez kanalu, Japonija, Pietryčių Azijos valstybės ir Rytinės Afrikos šalys siųstų savo prekes ne į Elatą, bet į Haifą. Žemės keliais pervežti prekes iš Elato į šiaurinį Izraelį kainuodavo apie 15 dol. tonai.

Mirė Paul Keres

HELSINKIS. — Vienas žymiausių pasaulio šachmatininkų, estas Paul Keres, 59 m. staiga mirė nuo širdies smūgio Helsinkyje, Suomijoje. Paskutiniu laiku jis sirguliavo. Povilas Keresas, kaip jis buvo žinomas Lietuvoje, gimė Narvoje, Estijoje, 1916 m. sausio 7 d. Šachmatų lošimą išmoko iš savo tėvo ir būdamas 13 metų jau pasirodė viešose turnyruose. Jau 1934 metais tapo Estijos čempionu.

Keresas studijavo matematiką, tačiau nebaigė ir visą gyvenimą pašventė šachmatams. Keresas niekada nebuvo pasaulio čempionu, tačiau visada laikėsi tarp žymiausių pasaulio šachmatininkų. Tris kartus jis laimėjo Sovietų Sąjungos čempiono titulą: 1947, 1950 ir 1951 metais. Tris kart buvo Europos čempionu ir keturis kart laimėjo pirmą vietą Pasaulio šachmatų Olimpiadoje. Keresas 1936 m. kartu su Aleksandru Alechinu pasidalino pirmąją vietą viename turnyre. Alechinas tuo metu buvo pasaulio čempionas. Dar šiais metais Keresas laimėjo du didesnius tarptautinius turny-

IS VISO PASAULIO

CANELLI. — Italijoje keturi banditai pagrobė Vittorio Vallarino Gancia, turtingą vyno, ypatingai vermuto ir degtinės gamintoją. Šiais metais banditai pagrobė 25 turtingus italus, kuriu 12 dar nepaleisti. Prieš kiek laiko buvo pagrobtas ir kitas garsus vermuto gamintojas grafas Luigi Rossi di Montecera, garsios Martini e Rossi firmos magnatas.

MILWAUKEE. — Harry Humphries, Milwaukee biznierių, pasiūlė priimti Pietryčių Azijos pabėgėlių šeimą. Jis labai nustebė išgirdęs, kad jam atsiunčiamas Cheng Heng su 11 šeimos narių. Cheng 1970 m. yra trumpai buvęs Kambodijos prezidentas.

WASHINGTONAS. — Ketvirtadienį prezidentas Fordas dalyvavo savo dukters Susan mokyklos baigimo ceremonijose. Susan, 17 metų, baigė privačią Holton-Arms mergaičių aukštąsias mokyklą. Ceremonijose prezidentas pasakė trumpą kalbą, dalyvavo ir ponia Betty Ford, Susan broliai Steven ir Michael. Trečiasis brolis Jack, atsisakė savo paties universiteto baigimo ceremonijų Utah valstijoje ir važiuo pas seserį, tačiau jo senas automobilis pakeliui, Ohio valstijoje, sugriuvo ir jis atvažiuo į Washingtoną tik penktadienio 5 val. ryto.

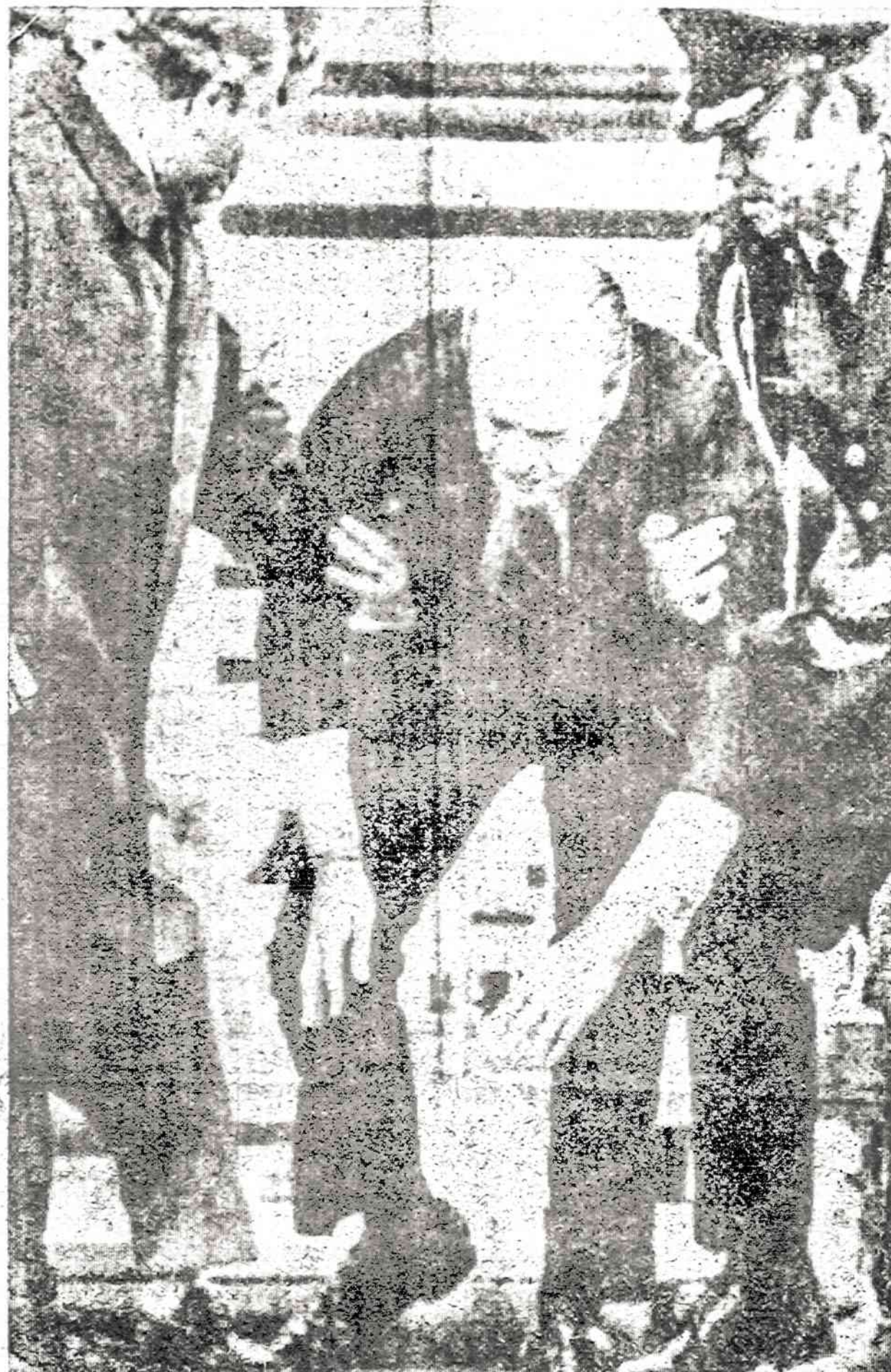
CONCORD. — Massachusetts valstijoje kita prezidento dukterė Caroline Kennedy gavo Concord Academy — privačios mokyklos diplomą. Dalyvavo jos motina Jacqueline Kennedy-Onassis, senelė Rose Kennedy, kelios tetos ir dėdė senatorius Ed. Kennedy.

STANFORD. — Rašytojas Aleksandras Solženicinas atvyko į Kaliforniją, kur Stanfordo universiteto, Hooverio Karo, Revoliucijos ir Taikos institute jis ieško medžiagos savo rašomai knygai. Rašytojas planuoja ilgesnės apimties studijas Hooverio institute.

SAIGONAS. — Iš P. Vietnamo ištremtas amerikietis žurnalistas Chad Huntley Tailandijon atvykęs paskelbė, kad Saigone dar gyvena 64 amerikiečiai, kurių dalis pasilikio savo noru, kiti nepasijė išbėgti su paskutiniaisiais evakuacijos helikopteriais. Daugelis neturi iš ko pragyventi.

rus: Taline vasario mėn. ir Vancouver, B. C., gegužės mėn.

Keresas yra palikęs kelias knygas apie šachmatus. Pernai išėjo jo paskutinė knyga apie praktiškus šachmatų "enšpilius". Velionis paliko žmoną ir du vaikus.

Belipdamas lietaus aplytėms laiptais iš savo lėktuvo Salzburge, prezidentas Fordas ant paskutiniųjų laiptų paslydo ir pagriuvo. Nuotraukoje jis pakeliamas Austrijos kanclerio Bruno Kreisky ir Baltųjų Rūmų štabo karininko.

BRITAI NUTARĖ PASILIKTI RINKOJE

LONDONAS. — Britanijos referendume ketvirtadienį dalyvavo 75% visų 40 milijonų turinčių balsavimo teisę žmonių. Iš pirmųjų rezultatų matėsi, kad laimėjo "Yes". Britanijos piliečiai nutarė pasilikti Europos Bendrosios Rinkos nariai. Britų vyriausybė visam laikui užbaigė ginčus, kuriuos sukėlė priklausymas Rinkai. Jos priešininkai kaltino Rinką dėl infliacijos, dėl bedarbių ir skurdėsi, kad Britanija praranda savo suverenumą, nes "biurokratai" iš Briuselio diktuoja jai ekonominę politiką.

Europos vadai irgi lengviau atsikvėpė, užbaigę "britų klausimą", kuris atnešdavo neaiškumų į visus Rinkos svarstymus. Britanijos pasitraukimas būtų atnešęs naujus susiskaldymus. Buvo net ženkli, kad po britų iš Rinkos galėjo pasitraukti ir Danija su Airija.

Prieš referendumą Washingtono pareigūnai kelis kart išreiškė viltį, kad Britanija nutars Rinkoje pasilikti. Net ir Kinija rėmė pasilikimą, nes jos interesai reikalauja, kad Europa būtų stipri ir vieninga. Sovietų Sąjunga oficialiai nesikišo į šį klausimą, bet privačiai neslėpė vilčių, kad britai nutars išeiti iš Rinkos.

Tikri balsavimo rezultatai bus žinomi tik šiandien, tačiau ankščiau balsus suskaičiavusiam rajone už Rinką pasisakė 802 piliečiai, o prieš — 275. Balsavimas vyko ne parlamento rinkimų rajonais, bet apskrityse, todėl nei vienas parlamento narys nežino, kaip, iš tiesų, jo rajonas balsavo. Tuo bus išvengta įvairių nepatogumų, liks nežinoma, ar balsuotojai palaikė vieno ar kito parlamento nario nuomonę.

Idomu, kad šis referendumas sujungė kairės ir dešinės kra-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

★ Darbo departamentas paskelbė, kad Amerikos bedarbių nuosimtis vėl padidėjo iki 9.2%. Dirbančių skaičius pakilo virš 300,000 iki 84 milijonų. AFL-CIO prezidentas Meany vakar pasakė, kad nedarbas per ilgai užsitęsė. Pati vyriausybė pramato už 4 metų dar 7% bedarbių. Amerika negalėsianti pakelti tokio didelio bedarbių skaičiaus.

★ Prezidentas Fordas vakar pusryčiavo su abiejų partijų kongreso vadais, papasakojo jiems apie savo kelionę po Europą.

★ Anglijoje nuo bėgų nuejo traukiny, trys kėliviai žuvo, 30 sužeistų.

★ Senatas priėmė įstatymą, kuris leis moterims studijuoti karinėse akademijose: armijos — West Pointe, jūrų laivyno — Anapolyje ir aviacijos — Colorado Springs.

tutinius sparnus. Radikalai iš abiejų didžiųjų partijų balsavo prieš Rinką, nors ir dėl ne vienodų priežasčių.

★ Viceprezidentas Rockefelleris vakar atidavė prezidentui savo vadovautos komisijos, kuri tyrinėjo nelegalius CIA veiksmus, raportą. Jame nieko nėra apie spaudoje skleidžiamas žinias, kad CIA planuodavo nužudyti kitų valstybių galvas. Prie šio klausimo daugiau sutos senato komitetas, kuriam vadovauja sen. Frank Church. Buvo žinių, kad prezidentas Kennedy buvo įsakęs CIA nužudyti Kubos diktatorių Castro.

★ Jackson, Miss., kalėjime įvyko drąsus pabėgimas. Į kalinių kiemą nusileido helikopteris, pasiėmė du kalinius ir pakilo. Helikopterio pilotas, nusileidęs už 50 mylių, pasakoja, kad vienas vyras jam įsakė nusileisti kalėjime, laikydamas aštrų peilį prie jo gerklės.

Turkijos užsienio reikalų ministras İhsan Caglayangil Romoje derybosi su Graikijos ministru dėl Kipro salos ateities.

NETIKĖTOS KOMUNISTŲ NUOLAIIDOS "PASITIKĖJIMO UGDYMO" SRITYJE

ZENEVA. — New York Times pranešė vakar iš Ženevos, kad Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje buvo padaryta netikėta pažanga dviejuose klausimuose, kurie buvo sustabdę konferencijos darbus: užsienio žurnalistų darbo sąlygų ir žmonių kontaktų per sienas. Vienos neutralios valstybės atstovas pasakė, kad per paskutines kelias dienas padaryta pažanga buvo sunku įsivaizduoti dar prieš savaitę, nes tų dviejų klausimų neišsprendimas beveik buvo nutraukęs visus darbus.

Saigonas ištrėmė Vatikano atstovą

VIENTIANE. — Iš P. Vietnamo ištremtas korespondentas George Esper paskelbė Laose, kad jis prieš savaitę buvo paruošęs savo agentūrai — AP — korespondenciją apie šiaurės Vietnamo vadų vizitą Saigone, tačiau Saigono cenzūra tos korespondencijos nepalaidavo ir, gal būt, dėl jos jį ištrėmė. Dabar jis pakartojo, ką buvo rašęs.

Praėjusią savaitę Saigone lankėsi trys S. Vietnamo politbiuro nariai, jų tarpe pirmasis komunistų partijos sekretorius Le Duan ir premjeras Pham Van Dong. Tuo pačiu metu Saigone buvo ir centro komiteto sekretorius Xuan Thun ir gynybos ministras gen. Giap. Jų visų atsilankymas rišamas su numatomu formalium abiejų Vietnamų sujungimu.

P. Vietnamo valdžia ištrėmė iš Saigono Vatikano ir Prancūzijos ambasadorius. Valdžia nurodė, kodėl jie prašomi išvažiuoti. Diplomatai buvo lėktuve, kuriuo iš Saigono išvyko 90 užsieniečių, jų tarpe ištremiami korespondentai.

Kongresas negali panaikinti veto

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai nesugebėjo panaikinti prezidento Fordo veto įstatymui, kuris būtų pareikalavęs 5.3 bil. dol. lėšų naujiems darbams organizuoti. Atstovų Rūmai bandė veto atšaukti, tačiau pritarė 5 balsų iki reikalaujamo dviejų trečdalių balsų. Tai jau antras prezidento veto, kurio atstovai nepajėgia atšaukti. Pirmas buvo žemės ūkio įstatymo veto.

Vyriausybė nieko neturėjo prieš patį kongreso planą, tik prieštaravo jo brangumui ir tam, kad jis būtų prisidėjęs prie infliacijos ir biudžeto deficito padidinimo. Be to, kol tas planas organizuoti naujus federalinius darbus būtų įgyvendintas, ekonominė padėtis Amerikoje jau bus atsigavusi.

Kitas prezidento laimėjimas buvo senate, kuris 52-42 balsais atmetė pasiūlymus sumažinti lėšas naujų ginklų tyrinėjimams ir gamybai. Tiems tikslams nutarta skirti 25 bil. dol.

ACQUI. — Italijos policija surado banditus, kurie pagrobė turtingą vyno gamintoją Vittorio Gancia. Jis buvo išvaduotas sveikas, tačiau susisaudyme žuvo banditų gaujos narys ir tris policininkai buvo sužeisti.

Konferencijoje dalyvauja 35 valstybės, visos Europos valstybės, išskyrus Albaniją, ir Amerika su Kanada.

Žurnalistų darbo klausimo derybas koordinuoja Šveicarija, o žmonių kontaktų ir santykių tarp šalių deryboms vadovauja Austrija. Sovietų Sąjunga per visą konferencijos eigą labai trukdė šių dviejų klausimų išsprendimui, bijodama, kad žurnalistų darbo palengvinimo reikalavimai ir ypatingai kelionių per sienas ir kitų žmoniškų ryšių palengvinimas gali susprogdinti sovietų imperiją. Vakarų valstybės tačiau nenusileido ir reikalavo konferencijoje komunistinių valstybių nuolaidų "pasitikėjimo ugdymo" deklaracijai.

NYT žiniomis, šią savaitę buvo susitarta dėl žurnalistų darbo sąlygų. Susitarimas apima vizų išdavimo tvarką, rezidencijų leidimų, žurnalistų keliavimo klausimus. Pasižadama prileisti reporterius prie žinių šaltinių, aptariamų skubių žinių perdavimo, fotografijų ir kitų žinių medžiagų persiuntimo reikalai. Susitarime nustatomos taisyklės foto kamerų, rekorderių ir kitų technikos priemonių įvežimui ir išvežimui. Nustatomos ir aplinkybės, kuriomis korespondentai gali būti ištremiami.

Žmonių santykiavimo srityje susitarimai užbaigti skubaus išskirtų šeimų sujungimo klausime, išspręstas vedybų tarp atskirų tautų asmenų klausimas. Susitarta palengvinti keliones per sienas. Individuali galės lengviau gauti vizas kelionėms asmeniniais ar profesiniais reikalais, žadama gerinti turizmo sąlygas, siekiama išplėsti kontaktus tarp jaunų žmonių, plečiant tarptautinius sporto susitikimus.

Suomija formaliai painformavo konferenciją, kad jai reikia bent keturių savaičių laiko paruošti šios konferencijos ceremoninę, iškilmingąją sesiją, kurioje valstybių galvos turės pasirašyti šios konferencijos sutartas deklaracijas. Konferencijoje padaryta pažanga vėl padidino viltį, kad Helsinkio viršūnių susaivimą bus galima suruošti dar prieš baigiantis liepos mėnesiui. Dar liko neišspręsti keli klausimai, be to, konferencijos taisyklės reikalauja, kad visos dalyvaujantios šalys pritartų kiekvienam deklaracijų punktui. Bet kuri dalyvaujanti valstybė gali susitarimą sustabdyti.

Saulėta, diena 80°, naktį 60. Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:22.

DR. DANILEVICIAUS ATLIKTI IR VEDAMI DIDELI DARBAI

Dr. Zenono Danilevičiaus 60 metų sukakties proga Chicagoje buvo suruoštas didelis banketas, kuriame dalyvavo 200 Chicago visuomenės atstovų. Šventės susirinkusiems žmonėms svarbiausia kalbą pasakė Dr. Vytautas Tauras, pažįstantis Dr. Danilevičių iš universiteto laikų. Dr. Taurui teko kartu su Danilevičium dirbti įvairių visuomeninių darbų Lietuvoje, tremtyje ir Amerikoje.

Skelbiame Dr. Tauro skaitytą paskaitą. Štai ji:

Dr. Z. Danilevičius 60 metų bėgyje savo gražiais siekiais ir darbais nusagstė savo gyvenimą kelią, o savo gabumais ir darštumu tapo įvertintas amerikiečių gydytojų, pavadant jam eiti ne tik Amer. Gydytojų Asociacijos žurnalo vyr. redaktoriaus pareigas, bet ir jam buvo patikėta būti to žurnalo visų užsienio laidų mokslinių redaktoriu. Tai nepaprasti atsieimai — jais gali didžiulius ne tik dr. Zenonas, bet ir mes, lietuviai.

Taigi, dr. Zenonas gimė 1915 m. gegužės mėn. 13 d., Petra-

pily, Rusijoje. 1918 m. mažutis Zenonas iš Rusijos buvo parvežtas į Lietuvą, nors jo tėvelis paliko bolševikų kalėjime. Didelių pastangų dėka, 1921 metais jis buvo išleistas į Lietuvą kalėjime sėdintįs komunistas. Grįžęs tėvel. Lietuvos vyriausybė paskyrė eiti Vyr. Revizoriaus pareigas Valstybės Kontrolėje.

Jaunutis Zenonas pradėjo mokytis namuose, gi vėliau lankė Batakių pradžios mokyklą, kurią baigė 1923 metais. 1924 m. jis, išlaikęs su gerais pažymiais egzaminus, įstojo į Kauno Jėzuitų gimnaziją. Čia baigęs pirmąją klasę, vasaros metu pasirodęs, išlaikė egzaminus į trečiąją klasę. 1931 m. jis baigė gimnaziją pirmuoju mokiniu.

Jau būdamas gimnazijoje, Zenonas žengė pirmuosius publicisto rašytojo žingsnius. Jo straipsnius talpino Misijų žurnalas, Karys, Trimitas ir kiti. Jau tada jis buvo gan geras vokiečių ir prancūzų kalbų žinovas, dėl to jis sugebėjo versti ilgus straipsnius ir apysakas misijoms.

1931 m. rudenį Zenonas buvo

priimtas į Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą. Tėveliui išėjus į pensiją, Zenonui teko rūpintis paildymu lėšų medicininėms studijoms. Tuo tikslu jis išvertė Karl May knyga — Pabėgimas iš kalėjimo, du toms Rudyard Kiplingo — Kimas. Tuo pačiu laiku rašinėjo straipsnius į lietuvių spaudą. Zenonui, kaip gabiam studentui, nuo trečiojo kurso buvo paskirta Krašto apsaugos Ministerijos stipendija, dėl to jo studijų materialinė padėtis žymiai pagerėjo.

Studijų metu Zenonas priklausė Stud. Med. Korp. "Fraternitas Lithuaniae", bet vėliau jis prisijungė prie Korp. "Gajos".

1937 m. spalio mėn. 3 d. jis vedė odontologijos studentę Joną Sakevičiūtę, sukurdamas pavyzdinę lietuviškos šeimos židinį. Šioj šeimoj neužilgo atsirado dukrelė Rūtutė.

Dr. Zenonas gydytojo diplomą įgijo 1938 m., kovo mėn., gi praktikos teises gavo tu pačių metų mėn. 1 d. Tais pačiais metais, liepos mėn. 3 d. jis buvo pašauktas į Karo Mokyklos aspirantų kursus, kuriuos po 15 mėn. sėkmingai baigė, įgydamas jaun. leitenanto laipsnį.

Kaip Krašto Apsaugos M-jos stipendininkas, jis buvo paskirtas dirbti į Kauno Karo ligoninę. Mobilizacijos metu gavo įsakymą vykti į Sirvintų Rinktinę, kuri, su pulk. Gustaičio štabu, pirmoji įžengė į Vilnių. Po kelių mėnesių jis grįžo Kaunui ir tęsė darbą Karo ligoninės vidaus ligų skyriui.

1940 m. Sovietams okupavus Lietuvą, dr. Zenonas padavė prašymą iš kariuomenės ištوتي, tačiau tolaikinė Lietuvos vyriausybė gydytojų ir inžinierių atleidimą iš kariuomenės sulaukė. To pasėkoj dr. Zenonas gavo įsakymą vykti į 297 pulką Vilniuje, o iš ten jis buvo paskirtas į Varėnos poligoną.

Čia jis sulaukė išganingos vokiečių-sovietų karo pradžios. Jau pirmąją karo dieną dr. Zenonas padarė tikrai drąsų ir rizikingą sprendimą: su didele sanitarine dalimi jis atsiskyrė nuo rusų vadovaujamo pulko ir, užuot vykti į rytus, jis pasuko į vakarus — Kauno linkui. Tačiau fronto lauko nebuvo galimybės praeiti, todėl 3 dienas teko pragulėti niekieno žemėj tarp spragstančių artilerijos sviedinių ir švilpiančių kulku.

Ir tik trečiąją dieną sanitarinis dalinys buvo paimtas į vokiečių nelaisvę. Kratos metu, vokiečiai pas Zenoną surado pistoletą, kuris vos jo nepražudė. Vokiečiai pastatė prie Valkininkų stoties tvoros ir rengėsi egzekucijai. Laimingu šutapimu, pasirodęs vokiečių generolas dr. Zenoną išlaisvino.

Per trejetą dienų apie 500 lietuvių karių pateko į vokiečių nelaisvę. Jie visi buvo pėsčiom 75 kilometrų varom į Vilnių. Čia lietuviams kariam buvo leista įsikurti Vilniaus kareivinėse. Tačiau neužilgo paaiškėjo vokiečių klaida ir noras lietuviškus dalinius įjungti į Reicho karo tarnybą ir pasiųsti į frontą. Tada dr. Zenonas su kitais karininkais nusprendė pabėgti iš Vilniaus.

Atvykus Kaunui, dr. Zenonas gavo paskyrimą eiti Kauno apskrities epidemiologo pareigas. 1941 m. žiemą dr. Zenonas buvo paskirtas Kauno antrosios poliklinikos direktoriaus ir vidaus ligų skyriaus vedėjo pareigas eiti. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas Slaptos Liė. Gydytojų tarybos sekretorium. Tai Tarybai vadovavo prof. Gudavičius, o nariai buvo dr. Karvelienė, dr. Kazlauskas ir dr. Žilinskas.

Tarybos uždavinys buvo atstatyti ligonių kasų veiklą, gelbėti mediciniską turtą nuo išvežimo ir saugoti lietuvius nuo išvežimo darbams Vokietijon. Atsimenu, kaip dr. Zenonas, nebodamas pavojų, drąsiai išrašydavo nedarbingumo bei netinkamumo liudijimus, kad apsaugojus tautiečius nuo pražūtingo likimo. Tačiau ir pačiam dr. Zenonui buvo pavojus atsidurti vokiečių fronto karo tarnyboj, tačiau jis savo kolegų pagalba to išvengė.

1944 m. raudonajai lavai riedant Lietuvos linkui, dr. Zenonui su šeima teko pasitraukti Vokietijon. Pradžioj šeima pateko į belaisvių ir svetimtųjų gydytojų stovyklą, esančią Neurupine prie Berlyno. Tačiau neužilgo dr. Zenonas gavo paskyrimą į Breslau dirbti darbininkų ir belaisvių ligoninėj — Allerheiligen Krankenhaus. Čia jis susitikio su prof. V. Kanauka, dr. V. Slavinsku ir kitais lietuviais. Čia dirbdami broliarijai Talmulaičiai suorganizavo lietuvių pabėgimą Bavarijon.

Dr. Zenonas, kaip pabėgėlis gydytojas iš Breslau ligoninės, buvo vokiečių policijos suimtas ir pagrasintas teismu su liudnom pasekom. Tačiau katalikas landratas ne tik kad daktarą išteisinio, bet dar jį paskyrė į Viechtacheno miestelio laikinon ligoninės gydytojo pareigas eiti. Čia jam teko susitikti su kun. Vaclovu Zakarasku ir kun. Kapociūm, su kuriais dr. Zenonas organizavo vispusišką pagalbą kitiems atbėgantiems lietuviams.

Atvykus amerikiečių kariuomenei, dr. Danilevičius buvo paskirtas eiti Viechtacheno apskrities gydytojo pareigas, kurias jis ėjo iki 1946 metų, kada vokiečiams buvo leista sugrįžti prie savo pareigų.

Tada dr. Zenonas su šeima persikėlė į Nuertingeno stovyklą, kur jis įsijungė aktyvion lietuviškon veiklon. Čia jo pastangomis buvo įsteigta Gallesingų Seserų Mokykla, kurioj jaunos lietuvaitės galejo įsigyti naudingą specialybę. Tos mokyklos direktorius buvo dr. Zenonas iki išvyko Amerikon.

1947 metų rudenį dr. Zenonas su šeima emigravo Amerikon, kur pateko į Waterbury. Čia

ČIURLIONIO GALERIJOS

NAUJŲ PATALPŲ ATIDARYMAS

IR GALERIJOS LOBIŲ PARODA

RYTOJ, Birželio 7 d. 7:00 val. vakaro

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Centrinioose rūmuose

8929 So. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois

Visuomenė maloniai kviečiama atsilaukyti į atidarymą ir pamatyti gražias galerijos patalpas. Paroda bus atdara kasdien nuo 11 val. ryto iki 4 val. popiet. Savaitgalį — nuo 2:00 val. popiet iki 6 val. vak.

jam teko dirbti fabrike. 1948 m. sausio mėn. persikėlė į Čikagą. Ir čia pradžioj teko kepti duoną Silver Cup Bread kepykloj.

Pagaliau buvo priimtas į Sv. Antano ligoninę gydytojo interno stažui atlikti. 1949 m. pavasarį jis baigė privalomą gydytojo praktiką ligoninėje ir tu pačių metų rudenį jis išlaikė valstybinius egzaminus, gaudamas leidimą verstis gydytojo praktika Illinois valstijoje.

Atidarė gydytojo kabinetą Roselando apylinkėj, tačiau neužilgo savo praktiką perkėlė į Marquette Parką.

Nors dr. Zenonas turėjo ir sėkmingą praktiką, tačiau jo pamėgtas rašytojo talentas nerimo ir jis pradėjo rašyti straipsnius į amerikoniškus medicinos žurnalus. Amerikiečiai gydytojai į tai atkreipė dėmesį ir 1960 m. dr. Zenonas gavo paskyrimą būti Amerikos Gydytojų Asociacijos ekspertu. Pagaliau jis Washingtono savo kalbomis Ways and Means Komitete pagarsėjo.

Chicago Tribune dėdjo įžanginį straipsnį su dr. Danilevičiaus pavarde. Dr. Zenonas liudijo apie medicinos tarnybos nuosmukį Lietuvoje, ją okupavus komunistams. Šiuo kartu dr. Zenono veikla lietuviams nebuvo supras-ta.

1963 metų rudenį, mirus vietaui redaktoriui iš Amer. Medicinos Asociacijos žurnalo, dr. Zenonas buvo pakviestas vesti tik pasaulio mokslinės spaudos apžvalgą. Čia jis neužilgo buvo įvertintas ir pakeltas į vyr. redaktoriaus postą, kur jam teko

talkininkauti ir kitiems to žurnalo skyriams. Nėgana to, jam buvo pavesta rašyti ir to žurnalo vedamuosius, kurių iki šiol jis yra parašęs apie 140. Dr. Zenonas yra autorius apie 2,000 puslapių jo paties vedamo žurnalo skiltyse. Tai milžiniškas darbas, kuris gal lietuviams iki šiol ir nebuvo žinomas. Amerikiečiai gydytojai dr. Zenono, kaip redaktoriaus, veikla buvo ir yra patenkinti. Tai rodo ir tas faktas, kad prieš dvi savaites dr. Zenonas buvo paskirtas redaktoriu visų AMA žurnalo laidų: ispaniškos — Barcelonoj, prancūziškos — Paryžiuj, itališkos — Romoj ir japoniškos — Tokioj. Pastarasis paskyrimas bei paaugstinimas rodo, kad dr. Zenonas savo gabumais ir darbštumu prasiskynė sau kelią į aukštą ir atsakingą pareigą, su teikusias garbę ne tik jam, bet ir mums lietuviams.

Kaip minėjom, ir lietuviškoj spaudoj Zenonas pradėjo reikštis jau būdamas gimnazijoje. Jis išvertė lietuvių kalbon ketvertą knygų, apie 2,000 puslapių, rašė lietuviškon spaudon apie 200 pusapių ir išleido gan naudingą knygą — "Žmogus".

Lietuvoje jis skaitė daug paskaityt pirmosios pagalbos, cheminio karo bei kitomis temomis. Savo retorika jis pasižymėjo ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje lietuvių ir amerikiečių tarpe.

Amerikoje šeima padidėjo: atsirado kita dukrelė — Daina ir sūnus — Linas. Tėvai rūpinosi jo išmokslinimu bei lietuvišku

auklėjimu.

Nors dr. Zenonas yra be galo užimtas savo profesiniais darbais, bet jis atranda laiko ir lietuviškiems reikalams. Neretai jis savo patarimais buvo naudingas ir lietuviškų veiksmų pareigūnams. Jam lietuviški reikalai, kaip sakoma, buvo ir yra prie širdies.

Dr. Zenonas smarkiai buvo sukrėstas, kai Lietuvių Bendruomenės pareigūnai išėjo astrion opozicijon prieš lietuviškus veiksmius — Altą ir Vliką, krtikuojant jų darbus, norint juos palaužti ne tik moraliniai, bet ir materialiniai. Neabejotina, kad ši Bendruomenės vadovybės laikysena privėdė prie lietuvių Bendruomenės skilimo. Minėtiems žalingiems įvykiams su-normuoti buvo pakviestas dr. Danilevičius, kuris tikėjo išlyginti gruoblėtą Liė. Bendruomenės kelią ir vėl visus lietuvius apjungti bendram ir našiam darbui.

Dr. Danilevičius, kaip patriotas, sutiko vesti lietuvių apjungimo reikalus. Neabejotina, kad solėnizantas turėjo ir tūri gerus norus padėti Bendruomenėj išbristi iš dabartinio liūno, kad būtų galimybė siekti solidariai užsibrezty Bendruomenės tikslų, nenuvertinant darbo ir kitų lietuviškų veiksmių.

Zenonui išgyvenus 60 metų ir atlikus tiek daug profesinių bei visuomeninių darbų, linkėtina dar daug metų sveikam gyven-ti ir dirbant stovėti profesinės bei visuomeninės veiklos avan-garde.

SKAMBINKITE DABAR

ĮVERTINTI

JŪSŲ NAMA

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Real Estate Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VI-SUS CHICAGOS PRIEMIESČIUS IR 7.000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

PROGRESS

Yes, Progress has always been the goal of Standard Federal Savings, and we have proven that with our steady Financial Growth

In keeping with our goals and to serve you, the people who have helped us attain our position as one of the leading financial centers of the Southwest side, we are now offering a 7¾% per annum, 6 year, \$1000 minimum certificate account.

All Standard Federal certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. Your savings in either a passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

For over 65 years, Standard Federal Savings has been the financial center of Chicago's Southwest side serving people with integrity, faith and trust. Stop in today and open the account of your choice, insuring the progress of your financial goals.

7¾%	CERTIFICATE ACCOUNTS*	6½%	CERTIFICATE ACCOUNTS*
Yearly	6 Year Maturity	Yearly	1 Year Maturity
	YIELD INCREASE TO 8.125%		YIELD INCREASE TO 6.875%
	on interest accumulated for 1 year		on interest accumulated for 1 year
7½%	CERTIFICATE ACCOUNTS*	5¾%	CERTIFICATE ACCOUNTS*
Yearly	4 Year Maturity	Yearly	90 Day Maturity
	YIELD INCREASE TO 7.901%		YIELD INCREASE TO 6.000%
	on interest accumulated for 1 year		on interest accumulated for 1 year
6¾%	CERTIFICATE ACCOUNTS*	5¼%	PASSBOOK SAVINGS*
Yearly	30 Month Maturity		Interest Paid To Date Of Withdrawal
	YIELD INCREASE TO 7.081%		YIELD INCREASE TO 5.391%
	on interest accumulated for 1 year		on interest accumulated for 1 year

Your savings in either a Standard Federal passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

* All certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue (at Sacramento)

Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Monday, Tuesday, Thursday, Friday — 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday — 9 a.m. to noon
Wednesday — No Business Transacted

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JUNE 7, 1975

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMO DIENOS

Šiais metais, kaip ir praeitais metais, turėjome dvi Kapų Puošimo dienas. Federalinė valdžia nustatė — paskyrė švęsti Kapų Puošimo dieną paskutinį gegužės mėnesio pirmadienį. Illinois valstija laikosi senos tradicijos — gegužės 30 dieną.

Šiais metais man teko ir vėl dalyvauti mūsų valstijos nustatytos Kapų Puošimo dienos šventėje šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Žmonių kapinėse buvo neperdaugiau, nes dvi tokios pat šventės kapų lankytojus supainioja.

Ar ilgai tokia netvarka dar tęsis?

Šaulių Sąjunga buvo pasiruošusi atstovauti prie pastatytos paminklo prel. Mykolui Krupavičiui, bet deja, apart pamaldų ir paminklo pašventinimo, jokio pagerbimo nebuvo. Gaila, kad tokiam garbingam mūsų tautos sūniui tik tiek ir buvo skirta...

Esu priverstas, nors ir negyvu žodžiu pabrili: Prie šio naujai pastatytos paminklo šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse mes

šauliai pagerbėme ir prisiminėme mūsų garbingą tautos sūnų, patriotą prelata Mykolą Krupavičių.

Pažinojo jį visa Lietuva, ne tik kaip dvasiškį, bet politiką ir visuomenininką. Tokiu jis išliko per visą savo gyvenimą ir tremtyje, iki jo širdis nustojo plakusi.

Išlikimas taip lėmė, kad turėjau progos per keletą metų kas savaitę matytis su velioniu ir pasidalinti įvairiomis gyvenimo problemomis. Kiekviena proga jis prisimindavo pavergtų mūsų brolių ir sesių tėvynėje esamas jų kančias ir visad siejo josi dėl mūsų lietuvių išlikimo išeivijoje. Ypač velionio gyvenimo saulėlydyje svarbiausias tikslas ir prasmė jam buvo: kad išeivijoje mūsų tautiečiai išliktų susipratusiai lietuviams ir bekompromisiniai vestų kovą už savo tėvų kraštą tol, kol vėl ji bus laisva, nepriklausoma Lietuvos suverenine valstybė.

Mes, šauliai, lankydami velionio prel. Mykolo Krupavičiaus

kapą, pasižadėjome tęsti ir įgyvendinti jo paliktą testamentą: būti susipratusiai lietuviams ir visomis išgalėmis siekti mūsų tautai ir tėvynei Lietuvai atgauti laisvės rytojaus.

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje amžinos atminties prelato Mykolo Krupavičiaus paliktą lietuvių tautai ir tėvynei Lietuvai testamentą didžiai vertina ir velionio įžiebta lietuvių ir kovos liepsnelė visų šaulių širdyse neduos užgesti. To sieks Lietuvos šaulių S-ga, o taip pat ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė.

Amžinos atminties prelato Mykolo Krupavičiaus skelbtos idėjos, kaip reikia mylėti savo tautą, tėvynę ir kovoti už ją laisvę liks mums šauliams keldomis ir stiprybė...

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė lankė tas pačias kapines sekmadienį, geg. 25 dieną. Taip pat sekmadienį jie buvo Lietuvių Tautinėse kapinėse ir aplankė mirusiųjų šaulių kapus.

Po pamaldų šauliai rikiuotėje vyko prie šv. Kazimiero Lietuvių kapinių steigėjo paminklo, kur įvyko iškilmės.

Bendruomenės Pasauliečių Teisėms apsaugoti šv. Kazimiero Lietuvių kapinių komiteto pirm. Algis Regis, iškilmių pagrindiniame žodyje išryškino, kad ši vieta mums nežymi mirtį, bet daugiau nemirtingumą tų idealų, kurie nužymėjo čia palaidotųjų gyvenimo kelią. Todėl tenka susimąstyti, nes čia išsisi mūsų tautos vaikai, kurie kalba į mus, jaudina mūsų širdis ir kreipiasi į mus apjungti praeitį ir dabartį prasmingam įsipareigojimui mūsų tautai. Su šiomis

Penkiolikto Gintaro baliaus debutantės, bedailinamos tradicinio Sadutės šokio judesius, susėdo minutėlei poilsio. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: Rita Dičiūtė, Ann Marie Jagielaitė, Sharon Savickaitė ir Sharon Petrosiūtė. Antroje eilėje: Ona Požarniukaitė, Giedrė Bičiūnaitė, Danutė Brusokaitė, Juditha Barytė, Lori Rimkutė, akordeonistas Ed. Gudėnas ir choreografe — koordinatore Genovaitė Giedraitytė. Maluskienė. Gintaro balius įvyks birželio 15 d. Conrad Hilton viešbutyje.

Foto Vaclovo Noreikos

mintimis visa tai perduokime mūsų jaunajai kartai...

Toliau kalbėjo Algis Regis: "Kadangi ši mirusiųjų prisiminimo diena šiandien rišasi su prel. M. Krupavičiaus paminklo pašventinimu, yra prasminga prisiminti jį bent vienu epizodu, kuris paryškina jį kaip didį krikščionį ir karžygiškos dvasios lietuvių. Kuomet šias mūsų tautos kapines nusiaubė neapgalvoti archidiecezijos potvarkiai, suniekinantys lietuvių garbę ir išbrankiantys lietuviškumo pėdsakus paminklų cencūrose ir mūsų tautos krikščioniškame mene ir tradicijose, patriotiškoji visuomenė išėjo apginti savo tautinių ir religinių teisių stipriais protestais susirinkimais, ryžtingomis rezoliucijomis ir net piketais..."

Kun. Krupavičius entuziastingai pasveikino ir pagyrė už "išėjimą ginti tautos garbės ir jos ateities krikščionybėje". Jis pabrėžė, kad kaip partizanas pats apsisprendžia kovoti už tėvynę, nelaukdamas įsakymų, taip ir lietuvis krikščionis turi būti sąmoningas ir savarankus ir nieko neragindamas privalo pajusti teisę ir pareigą apsispręsti pats, kada iškyla reikalas kovoti už savo tautos teises krikščionybėje".

A. Regis, baigdamas kalbą, pabrėžė, kad kun. Krupavičius, nors ir baigęs šią žemišką kelionę, pasilieka mums lygiai gyvu...

Lituanistinės mokyklos jaunimas tautiniuose rūbuose žygiavo prie kapų steigėjų paminklo ir kiekvienas jų padėjo po gražiai pražydusį bijūną, kaip regimą dedikaciją tęsti ir perduoti mūsų tautos tradicijas būsimoms kartoms.

Šiose iškilmėse dalyvavo Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė. Prie paminklo stovėjo Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės garbės sargyba, kuriai vadovavo rinktinės pirm. V. Išganaitis. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė kasmet prisimena savo mirusių brolius ir seses šaulius, juos aplanko ir prie kiekvieno kapo pasimeldžia ir įsmeigia lietuvišką trispalvę.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė jau daug metų puoselėja gražią tradiciją Kapų Puošimo dieną, lankydami šaulių kapus. Šauliai dalyvauja uniformuoti, kas sudaro gražų, didingą ir įspūdingą vaizdą.

Algirdas Budreckas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

PENKIOLIKTASIS GINTARO BALIUS

Štai jau 15-tas Gintaro balius kviesys į duris beldžiasi, visus atsilankyti kviečia į gražią vakaronę, kur mūsų lietuvių — gintarėlių grakščiu žingsniu ir ateitį žengia.

Chicago Lietuvių Moterų Klubas narės, gerb. konsulės J. Daužvardienės skatinamos, su

ruošė 1-įjį Gintaro balių 1961 m., kada 6 debutantės pradėjo šią gražią tradiciją. Tai buvo Beverly Brazytė, Joyce Evans, Alma Gidraitytė, Constance Gilmore, Sylvia Kezytė ir Elaine Thomas. Klubas narės paskatintos nuoširdaus visuomenės pritrimo, su pasididži-

vimu palydi jau 15-tą grupę jaunuolių šioje metinėje šventėje. Gi žiūrint debutantės akimis, jos pristatymas yra ne tik išėjimas į suaugusių plotmę, bet ir reikalingas įnašas vertingam tikslui, būtent Gintaro balius pelnas yra skiriamas lietuvių stipendijoms ir Balfui.

Šįmet bus pristatytos 9 gintarėlės: Judith Ann Barytė, Giedrė Ona Bičiūnaitė, Danutė Theresa Brusokaitė, Rita Dičiūtė, Ann Marie Jagielaitė, Sharon Ann Petrosiūtė, Ona Požarniukaitė, Lori Ann Rimkutė ir Sharon Eileen Savickaitė.

Tai jaunuolės, baigiančios aukštesnias mokyklas, pasižymėjusios ne tik akademiname gyvenime, bet yra veiklios įvairiose lietuviškose organizacijose, sporte, studentų sąjungose, mene, muzikoje, tautinių šokių grupėse bei pagelbinėse pareigose. Jos yra mūsų pasididžiavimas ir mūsų ateitis.

Gintaro balius įvyks Birželio 15 d. Conrad Hilton viešbutyje. Baliaus komiteto pirmininkė yra Leontina Dargienė. M. K.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEKAS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

JEI JŲS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANĄ Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG) VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

ALLENTOWN, PA.	126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, MD.	1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y. 11218	485 McDonald Avenue	467-6465
BUFFALO 12, N. Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO 22, ILL.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, ILL. 60629	2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, ILL. 60609	1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT 12, Mich.	11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J.	Freewood Acres Rt. 9	363-0494
HAMTRAMCK, Mich.	11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn.	122-126 Hillside Avenue	249-6216
LOS ANGELES 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
NEWARK, N. J.	378 Market Street	642-2452
NEW YORK 3, N. Y.	78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y.	141 Second Avenue	475-7430
PHILADELPHIA 23, Pa.	631 W. Girard Avenue	769-4507
PHOENIX, Ariz. 85027	22047 N. Black Canyon Hwy	602-942-8770
RAHWAY, N. J.	47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	41 Whitehead Avenue	257-6320
SILVER SPRING, Md.	622 Elsworth Dr.	589-4464
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J.	1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y.	963 Bleeker Street	732-7476

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

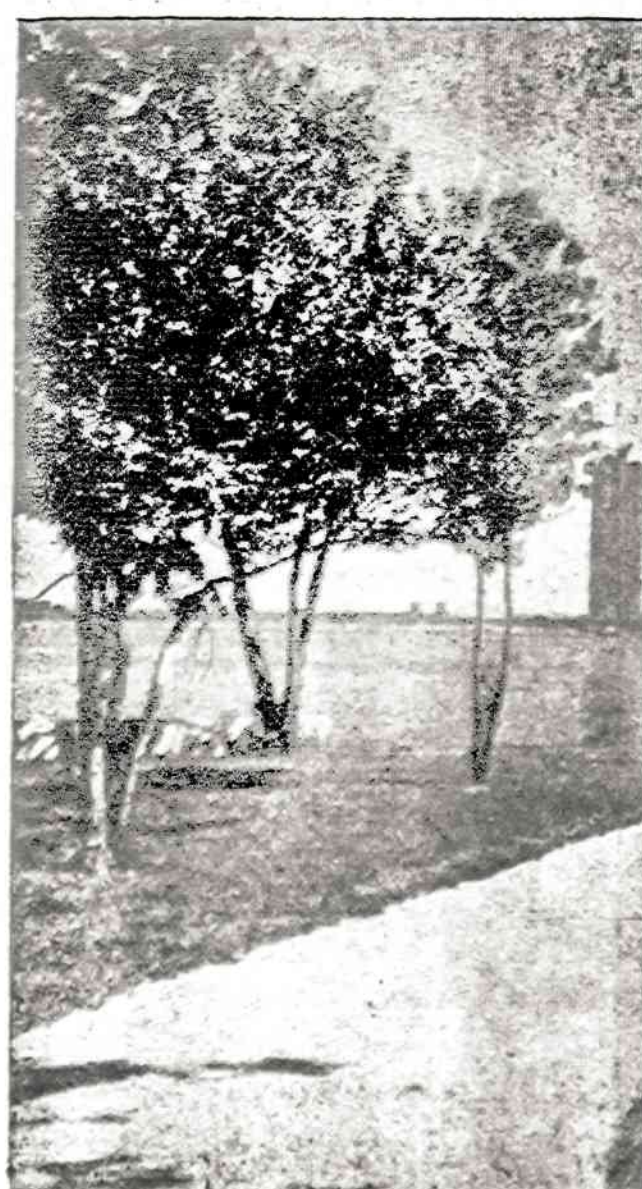
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pletuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months.	
in other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months.	
Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
tris mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
tris mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Komunizmas tinka tik darbininkams išnaudoti

Komunistinės satvarkos iniciatoriai galvoja, kad ji bus naudinga darbininkams. Jie įsitikino, kad kapitalistinė sistema išnaudoja darbininkus, todėl ir sugalvoja tokią sistemą, kuri turėtų panaikinti išnaudojimą, panaikinti visas darbininkų sveikatai kenksmingas sąlygas ir sudaryti sveiką ir malonią darbo aplinką, duotų tinkamą atlyginimą, kad žmonės galėtų gerai pavalgyti, švariai apsirengti ir patogiai gyventi.

Vakarų Europos darbininkai netikėjo komunizmu, prie komunistinės idėjos skelbiančių žmonių neprisidėjo, bet Rusijos darbininkai komunizmu susižavėjo, rusiško komunizmo vadais patikėjo ir šiandien turi gyventi komunistinėje sistemoje. Jie leido komunistams pirmiausia įsigalėti Petrogrado darbininkų soviete, vėliau jie padėjo komunistams išvaikyti steigiamąjį rusų seimą ir pradėjo komunizmo idėjas skelbusiems vadams užimti visą Rusijos valdžią. Kai Leninas su Trockiu paėmė centrinę valdžią, tai tada jie pradėjo steigti komunistinę santvarką ir grobti kaimynines rusų tautas ir valstybes.

Išties 50 metų jie nevaržomai tvarkė, gerino, diegė ir plėtė komunistinę santvarką; bet pagerinti darbininkų gyvenimo jie nepajėgė. Jie nepajėgė pagaminti būtiniausių žmogaus gyvenimui reikalingų prekių. Jie patys sau pasidarė nepaprastai geras gyvenimo sąlygas, bet darbininkų būklė komunistinėje sistemoje buvo ir tebėra labai sunki. Nesugebėję įvesti geresnės santvarkos pačioje Rusijoje, jie priėvartė įvedė komunistinę tvarką ir rusų pavergtų Lietuvoje. Lietuviai yra darbštūs, taupūs ir geri darbininkai. Bet geriausios jų pastangos neduodavo lauktų pagerinimų. Ką lietuviai išauginą, suma ir į pastoges suveža, tą rusai išsišveža į Maskvą.

Mažos krautuvės veik visuomet būdavo tuščios, gautas prekes ir maistą išsinešiodavo pardavėjos, susitarusios su vietos komunistų partijos privileijuotais žmonėmis. Prieš dešimt metų Neries pakrantėje okupantas nutarė pastatyti milžinišką krautuvę, kuri turėtų aptarnauti ne tik Vilniaus gyventojus, bet ir plačių šio miesto apylinkių. Prekių privežta, krautuvė atidaryta, bet tvarkos joje taip pat nebuvo ir nėra. Žmonės užėina į pačią didžiausią komunistinę krautuvę, bet pageidaujamų prekių joje neranda. Krautuvėje yra 685 pardavimo stalai,

joje dirba 1071 žmogus, bet patys komunistai pripažįsta, kad joje negalima įsigyti pirkėjui būtinai reikalingų drabužių ar apavo.

Rusų atsiųsti atstovai, sovietų valdžios primesti lietuviški kompartijos pastumdėliai bandė nustatyti priežastis, kodėl patį didžiausią krautuvę negali patenkinti paprasčiausių žmonių reikalavimų, bet komunistinės sistemos plyšių neradavo ir priemonių negerovei panaikinti nesugalvodavo. Galų gale Maskvos vyriausias sovietas pasiuntė į Vilnių "liaudies kontrolės inspektorių N. Kononovą. Geriausieji Vilniaus laikraštinių ir partijos centro komiteto nariai plyšių nepajėgdavo surasti, todėl valdžia buvo tikra, kad Kononovą tikrai suras. Kad ji galėtų susikalbėti su didžiosios krautuvės valdovais, pardavėjais ir tarnautojais, prie jos buvo prijungta S. Šiupšinskienė, prekybos ministerijos prekių valdybos viršininko pavaduotoja. Šios dvi komunistinės valdžios atstovės visą reikalą ištyrė, paruošė nuosirdų pranešimą, o Honanas Zimanas, partijos centro komiteto leidžiamo žurnalo redaktorius, šių dviejų moterų pranešimą paskelbė.

Iš Vilniuje paskelbto pranešimo aiškėja, kad prekių stoka yra pati svarbiausioji didelės krautuvės nesėkmė. Kokia prasme statyti didžiausią visoje Lietuvoje krautuvę, jeigu negalima užpildyti tos krautuvės lentynų? Kononovos ir Šiupšinskienės paskelbtas pranešimas turi akis atidarantių duomenis, paskelbtus Vilniuje išeinančiame komunistų partijos organe. Joks komunistas negalės jų paneigti, nes jie paskelbti partijos nariams redaguojamame žurnale. Ten šitaip parašyta:

"Telšių "Mastis" praėjusių metų spalio mėnesį universalinei parduotuvei atsiuntė 5,000 vieno modelio baltų sportinių marškinių (artikulas 435594). O gamybininkai buvo išprieigoję pirkėjams pateikti tokių marškinių penkių modelių bei atspalvių. Prekybininkai atsisakė apmokėti sąskaitą. Dėl tokios pat priežasties "Masčiui" buvo sugrąžinti moteriški kosteumėliai už 85,000 rublių).

Praėjusių metų gruodžio 9 d. (sąskaita 011143) Eidukevičiaus odos - avalynės įmonių susivienijimas į universalinį parduotuvę pateikė 310,000 moteriškų batelių (modelis 136-636). Batelių poros kaina — 18 rublių 90 kapeikų. Tačiau jų išvaizda atbaido ir mažiausiai reiklų pirkėją.

Universalinėje parduotuvėje matėme "Lelijos" pasiūtus daugiau kaip 200 rublių kainuojančius žieminius paltus. Gera medžiaga. Daili audinės kailio apykaklė. Bet ji prisitūta taip nesekingai, kad gaminių gėda siūlyti pirkėjui". (Komunistas, 1975 m. vasario Nr., 56 psl.).

Jeigu per 30 metų tos garsiosios "Lelijos" siuvėjos pajėgė pasiūti tokį paltą, kurį gėda pirkėjui pasiūlyti, jeigu komunisto Eidukevičiaus vardo batusiuviai savo darbais atbaido mažiausiai reiklius pirkėjus, jeigu universalinės krautuvės lentynos yra tokios tuščios, kokios yra ir mažesnės Vilniaus ir kitų "tarybinės" Lietuvos vietovių paprastos krautuvės, tai komunistinė santvarka niekam tikusi. Juo greičiau ji bus pakeista kita, tuo bus geriau visiems krašto gyventojams. Komunistinė santvarka gera pavergtoms tautoms išnaudoti, bet ne darbininkų gerbūviui. Kapitalistinėse valstybėse darbininkai turi geresnes gyvenimo sąlygas, negu komunistinėje Rusijoje ar net Lietuvoje.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Prof. Dr. agr. Jurgis Krikščiūnas

MONOGRAFIJA

Redagavo Juozas Audėnas

I. TĖVŲ IR PROTEVIŲ NAMAI

Gimtinė ir aplinka

Jurgio Krikščiūno, vieno iš įžymiųjų Lietuvos visuomenininkų, mokslininkų, užėmusių svarbias pozicijas valstybiniame ir socialiniame Lietuvos gyvenime, gimimo metrika, trumpai suglaudus, yra tokia:

Gimimo data: 1894 metai, balandžio 22 diena.

Gimimo vieta: Ašmintos kaimas, Pagirmonio valsčius, Marijampolės apskritis, Suvalkų gubernija. (Nepriklausomos Lietuvos laikais Pagirmonio valsčius panaikintas. Iš jo sudaryti Pakuonio ir Prienų valsčiai. Prienų valsčius priklausė ir Ašmintos kaimas).

Prieš apžvelgdami prof. dr. Jurgio Krikščiūno nuėitą gyvenimo kelią, kryžkeles ir būdingus pasūkius, pravartu mesti kiek platesnį ir gilesnį žvilgsnį į tą aplinką, kurioje jis gimė, brendo bei formavosi, ir kuri turėjo likti esmine Jurgio Krikščiūno — žmogaus dalimi.

Ašmintos kaimą rastum iš Prienų išvažiuavęs plentu į Kauną, o pavažiavęs 6 kilometrų, pasukus į rytus maždaug 3½ km. nuo plento, ne per toli nuo kairiojo Nemuno kranto.

Ašmintos kaimas kažin kada priklausė Birštono, vėliau Kauno aps. buv. Aukštiosios Panemunės dvarui, kurį po baudžiavos laikų įsigijo nuo Marijampolės atvykęs Gustavas Urbonas, žinomo Lietuvos kariuomenės pulk. Oskaro Urbono tėvas.

Kuriant Ašmintos dvarą, buvo pertvarkyti kaimo laukai, žinoma, kaimo nenaudai. Geresnių lankų pakaitalu kaimas gavo daug "rūdynų" (taip vadindavo šaltiniųuotą pievą). Be Ašmintos dvaro, buvo įkurtas ir Apušoto palivarkas (Palivarkas — atskira dvaro dalis arba nedidelis dvarėlis). Prieš tai šioje vietoje galėjo būti koks vienkiemis, o gal dvarukas ar "bajorėlių" kaimas, kurį oficialiai vadino "Okolica Opusata".

Taigi, Ašmintos kaimo vakaruose driekėsi jau minėti Ašmintos dvaro laukai (nepriklausomos Lietuvos laikais iš dvaro buvo likęs tik pats centras, g. pakraščiu žemės išdalintos naujakuriams), šiaurėje jį supo Petrakiemio ir Pagaršvio kaimai, rytuose — taip pat Pagaršvio kaimas, o pietuose — Bagrėno kaimo ir dvaro laukai.

Ašmintos kaimas apėmė Ošvenčios upelio aukštųjų baseiną. Ošvenčios slėnis — ledynų padaras, gilus, gana platus ir apsuptas aukštais slaitais. Nors Ašmintos kaimo laukais teko Ošvenčios aukštupis, bet ir per didžiausias sausras neišdžiūsta ir srovė nenutrūksta dėl slėnyje esančių šaltinių.

I Ošvenčios slėnį iš pietų ateina keli kiti slėniai su liečiančiuoju metu atgyjančiais upeliais. Slaitai apaugę medžiais, krūmais — lazdynais. Vasaromis tuose slaituose piemenukai ganydavo karves, vaikai upelyje braidydavo, maudydavosi, gaudydavo žuvis, rudęnį slaituose riešutaudavo, žiemą — rogutėmis laidydavosi.

Ašmintos kaimas buvo išskirstytas viensėdžiais jau 1886 metais. Kaimo iš viso buvo 8 ūkiai po 40 hektarų, arba, suvalkieiškaiariant, po 56 margus. Ilgainiui ūkiai dauginosi ir smulkėjo, nes žemę dalinosi įpėdiniai. Dėlto Jurgiu gimus, kaimo jau buvo 22 ūkiai. Tik Krikščiūnų ūkis liko nepadalintas. Jį tuo metu ir vadino "cielalaukiu", kada kiti jau buvo pusininkai ar dar mažesni. Ašmintos dvaro laukuose buvo ir keturi daržininkai, tai tokie, kurie turėjo žemės tik daržui, vieną ar tik pusę margo ir tarnavo dvarė kumečiais.

Krikščiūnų sodyba buvo šlaite. Iš jų sodybos buvo matyti Ošvenčios slėnis, pietuose — garsusis Prienų šilas, g. rytuose — giedrią dieną mėlynuodavo už kokių 35 kilometrų dunksančios Užugasties aukštumos. Ašmintos kaimą siekė aukštas ir platus Nemuno klono slaitas, nuo kurio vėrėsi tikrai žavingas reginys.

Šitokioje apylinkėje gimė ir augo Jurgis Krikščiūnas.

ISPŪDŽIAI IS KELIONES SOVIETU SAJUNGO

Nenesai turistų teisėmis tuojau progas atsilankyti Sovietų Sąjungoje. Noriu Naujienų skaitytojams papasakoti patirtus išpučius.

Tik nusileidus lėktuvui Sezemetevo aerodrome Maskvoje — tuojau pasijunti, kad esi kitame pasaulyje. Visus užsienio keleivius pasitinka In-touristo "guidai", kurių globoje pasilieki visą Sovietų Sąjungoje buvimo laiką. Tie "guidai" tau nurodo kur ir ką gali matyti ir taip pat ko negali matyti. Mano išpučius buvo, kad tie įstreniruoti "guidai" ne tiek rūpinasi padėti turistų pamatyti Rusiją, kiek žiūrėti, kad jis nematytų ir, Dieve gink, nesutiktų ir nepasikalbėtų su nepageidajamais asmenimis. Tas man paaiškino, kodėl daugelis asmenų, kurie lanko Sovietų Sąjungą, grįžta su labai klaidingais išpučiais apie tikrąjį gyvenimą tame krašte. Ypač suklaidinami yra asmenys nemokantieji rusų kalbos. Jie sužino tik tai, ką treniruoti "guidai" jiems pasako — asmeniškai kontaktai su iliniais gyventojais jie neturi. Sovietų vadovų įvesta griežta savo piliečių izoliacija sudaro išpučį, kad pakliuvai į dvasinį kalėjimą, kurio viešpaty yra vėlonis Leninas ir dar gyvas Brežnev.

Atras akis rėžiantis išpučis atvykus iš Vakarų yra visuotinis vartojamų prekių ir maisto produktų trūkumas. Nepaisant didelio skaičiaus valstybės laikomų krautuvų — jos visos apytuštes arba prikrautos niekam nereikalingomis labai menkos kokybės prekėmis. Jei viena ar kita krautuvė gauna gyventojams reikalingą prekę — tuojau prie krautuvės susidaro eilės žmonių ir hematant krautuvė vėl būna tuščia. Pačioje Maskvoje, Gorkio gatvėje teko matyti apie 100 žmonių eilę perkant bulves, GUM — didžiausiam Maskvos universaliniam mažgazine (Department store) negalima per minias prasimušti, kad nupirkus porą surūdijusių silkų. Mėsa ir kiti maisto produktai yra tokios menkos išvaizdos ir rūšies, kad mūsų šeiminiškės net nežiūrėtų jų. Ypač blogas yra prekių įpakavimas. Perkant krautuvėje maišelių neduoda. Turi atsiimti maišelį iš namų. Kai kur nėra nei seno laikraščio prekę suvynioti. Ir dėl šių menkos vertės produktų šimtai žmonių stovi eilėse po kelias valandas.

Čia kalbu apie būtinąs, kasdieninio vartojimo prekes. Kitų jų būtinybę reikmenų, kl. baldų, dviračių, sporto ar žuikavimo priemonių — nėra reikalo ir klausiti krautuvėse — jų tiesiog nėra. Ir kai stebi eilėse stovinčias žmones negali suprasti kaip žmonės pakenčia tokį laiko gaišinimą. Tai vis darbo žmonės, kurie po ilgų darbo valandų darbovietėse dar turi stovėti eilėse dėl svaro bulvių, mėsos gabalo ar šiaip kokios prekės. Pagalvojau, jei Sears Roebuck, Montgomery Ward ar Jewel atidarytų savo krautuves Maskvoje — tai tikrai kiltų tikra revoliucija.

Prekybos įmonės čia savo prekių nereklamuoja, niekas nesilupo prekių pirkti. Laikraščiuose nėra jokių skelbimų. Prekių reklama Sovietų Sąjungoje neegzistuoja. Aptarnavimas krautuvėse grubus, lėtas ir nemandagus. Sovietų Sąjungoje reklamuojama tik viena prekė — komunizmas, tikriau komunistų partija. Partijos reklama persama žmonėms iki nuobodulio ir kartais net juokingumo.

Visi didieji Maskvos pastatai papuošti milžiniškomis drobinėmis marškomis kuriose būtinai raudonomis raidėmis surašyti posakiai dievinantys komunistų partiją, k. p. "Garbė ir šlovė Sovietų Komunistų Partijai". "Komunistų Partija yra sovietų piliečių troškimų įgyvendintoja" "Sovietų Sąjunga visų mūsų tėvynė". Jeigu reikalinga tokia milžiniška reklama — tai atrodo, kad komunizmas pats yra menka prekė, kurią reikia žmonėms piršti.

Užsienio turistų Sovietų Sąjungoje nustebina dar visa eilė dalykų. Pavyzdžiui, telefonų ir adresų knygų nebuvimas. Maskvoje ir kituose miestuose yra atspausdinamos telefonų knygos, bet piliečiams, jos neduodamos. Telefonų knygas gali turėti tik įstaigos ir didesni viešbučiai. Norint kam nors paskambinti, viešbučio tarnautojas pažiūrėjęs į telefonų knygą iššauks jums tą numerį. Pačiam pažiūrėti į telefonų knygą neleidžiama.

Kitas keistas reiškinys — žmonių tylėjimas, baimė kalbėti viešoje vietoje, o ypač su užsieniečiais. Gerai mokėdamas rusų kalbą — važinėdamas puikiais Maskvos požeminiais traukiniais arba troleibusais mėginau prakalbinti greta sėdinčius keleivius, paklausdamas paprastus klausimus: kur yra Puškino muziejus, kaip galima nuvažiuoti į Maskvos universitetą ir t. t. Dažniausiai gaudavau atsakymą: nežinau — nežinau arba iš viso jokio atsakymo. Pastebėjau, kad ir vietos žmonės tarpusavyje mažai kalba. Viename Vilniaus restorane po geros vodkos dozės vienas pilietis pradėjo gindytis su draugais kažkokiais reikalais — jis tuojau buvo kažkokio agento įspėtas nekalbėti garsiai ar aplėisti restoraną. Keliaujant taxi — šoferis vengia kalbėti su keleiviais, jis užstoja garsiai radijo muziką. Pastebėjau, kad tai daro beveik visi taxi šoferiai. Atrodo, kad jie instruktuoti tai daryti iš aukščiausių. Kiekvienas šoferis veda dienyną, kur pažymi laiką keleivių skaičių ir adresus iš kur paėmė keleivį ir kur nuvežė. Aišku tas daroma ne apyskaitos, bet sekimo reikalams.

(Bus daugiau)

TELEVIZIJA KALTA

Jack Anderson rašo iš Washingtono, kad tyrimai parodė, jog televizijoje vaikams rodomos programos, nepaisant žadėtų reformų, teberodo smurto vaizdus. Bogiausi tokių programų kaltininkai esančios sekandios trys TV: NBC, kurios vaikams programų 46 nuosimčių sudaro smurto (violence) vaizdai; ABC 30 nuosimčių ir CBS "tik" 24 nuosimčių. Taip pat vaikams reklamuojami jiems žalingi produktai — saldainiai (tešlainiai (pastries) ir "pop" gėralai. Vaikams naudingi sveiki maisto produktai "vaisių, daržovių ir pieno produktai beveik visiškai nereklamuojami". Metų metais kovojam prieš TV propaguojamą smurtą, kurs daugelio sociologų įsitikinimu padėjo paplisti įstatymų nepaisymui", rašo Andersonas. TV studijas pravedė Media Action Research Center.

Jurgio Krikščiūno senelis, taip pat vardu Jurgis, anais laikais buvo gana pažangus ūkininkas. Savo vaikus jie ne tik mokė pas kaimo daraktorių, bet leido ir į pradinę mokyklą, kur, be kita ko, buvo mokoma rusų ir lenkų kalbų. Mokė ir dukteris, o anais laikais tai buvo gana retas dalykas.

Jurgis Krikščiūnas (jo senelis) paliko 7 vaikus: 3 sūnus (Motiejų, Mykolą ir Matą) ir 4 dukteris (Ievą, Magdalėną, Agniešką ir Katrę).

Motiejus Krikščiūnas, atitarnavęs rusų kariuomenėje ir grįžęs į Lietuvą, vedė Urbanavičiūtę iš šikūčių kaimo (Nepriklausomos Lietuvos laikais šį kiek negrąžų pavadinimą pakeitė Gražučiais) ir ten, kaip žmōnės sakydavo, "nuėjo užkuriom".

Jie, kiek iš paviršiaus atrodė, gana gerai gyveno. Augino 8 ar 9 vaikus. Mirė 1901 metais. Yra žinoma, kad okupacinė sovietų valdžia jo sūnus išvežė į Sibirą. Apie Mykolą Krikščiūną, kitą Jurgio dėdę, daugiau žinoma gal dėl to, kad šis išsiskyrė iš kitų savo kiek perdėta ambicija ir todėl kartais pakliūdavo į bėdą. Jis ir nugaravo kartais daugiau, negu reikia.

Mykolas Krikščiūnas buvo baigęs pradžios mokyklą ir rusų kariuomenėje tarnavo viršila. Kartais versdavosi "advokatūra" — patardavo kaimynams ir pažiūstams teisės reikaluose.

Mykolas buvo vedęs turtingo ūkininko dukterį Gendrę Česekaitę, gyveno Dvylikų kaime, vadina mojų "poniškojo ulyčioj", nes kėlė daug puotų ir "poniškai" gyveno.

Paminėtina ir keletas būdingų atsitikimų iš dėdės Mykolo gyvenimo.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKTIV. AUSU. NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 54, ELGIN, ILLINOIS.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Raid. 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.
ir šeštadienis, 8-9 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 E. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — EE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel. 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: tel. HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2411 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
Trečiadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofis: tel. 776-2880
Naujas rez. tel. 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdintis praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 24 val. po pietų ir šeštadienį
24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofis: tel. Hemlock 4-2123
Raid. tel. Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti tel. HE 4-2123.
Jei neatšiliepiu, tai tel. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Apibrat. — Protezai, Med. Band-
žai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: P Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

PENSININKŲ DIENOS VAKARUOSE

(Tęsinys)
Sonoma

Antroji ekskursija, kurioje da-
lyvavau, vyko apžiūrėti Sonomą
(apie 30 mylių į šiaurę nuo San
Francisco), miestuke užsilikusių
pastatų turinčių ryšio su Kali-
fornijos istorija.

Meksikai valdant (1822-46
m.), Sonoma iškilo kaip šiau-
rės Kalifornijos valdymo punk-
tas su jo valdytoju karininku
(vėliau generolu) M. G. Vallejo,
turėjusiu toje apylinkėje 44,000
akrus žemės. Su laiku (apie
1846 m.) Vallejo valdė apie 275-
000 akru žemės.

Matomai jis buvo visuomeniš-
kas asmuo, kad, nežiūrint išsi-
mokslinimo Meksikoje, 1848 m.
buvo deleguotas į Kalifornijos
konstitucijos konvenciją, o 1850
m. išrinktas į Kalifornijos sena-
tą. Dviem atvejais buvo Sono-

mos meru (1852 ir 1860 m.).
Mirė 1890 m. sulaukęs 82 m. am-
žiaus.

Vallejo pastangomis, dalis San
Francisco garnizono (Meksikai
valdant) buvo perkelta į Sono-
mą ir čia apie didelę aikštę 1834-
36 m. pastatytos kareivinės,
viešbučiai karininkams ir sve-
čiams, lošimams ir salinui pa-
statai, krautuvės patalpos ir kt.

Ir dabar, apeinant aikštę, me-
tas į akis meksikiečių statyba
(antrojo aukšto balkonas per
visą namą dengia pusę ar visą
saligatvį). Tarp eilės pastatų
buvo ir gen. Vallejo brolio na-
mas, kuriame jis gyveno 1836-
46 m. Vėliau tame name buvo
presbiterijonų kolegija, o dabar
gėlių ir rūbų krautuvės. Bankas,
stambesnės krautuvės, draudi-
mo įstaiga ir kt., nors atsinau-
jimo, apšvarino ir gražiai nuda-
žė, tačiau stengėsi išlaikyti mek-
sikiečių stilių.

Aikštėje — parke daug me-
džių ir gėlių. Pakrašty bibliote-
ka, o ties centru miesto valdy-
bos rūmai. Parko kampe puikus
paminklas, kuriam pagerbti ko-
votojai už išlaisvinimą ir iškėli-
mą Kalifornijos vėliavos Sono-
moje 1846.VI.14 d.

Šalia aikštės yra San Francis-
co Solana misijos, bet dėl laiko
stokos negalėjome aplankyti.

Aplankėm gen. Vallejo gyven-
tus namus (dabar muziejus),
esančius už pusės mylios nuo
centro. Tuose namuose genero-
las su šeima išgyveno virš 35 m.
Čia nieko ypatingo, be vienos
kitos smulkmenos. Lankytojų
dėmesį patraukia Vallejo žmo-
nos nuotrauka su 10 (iš bene 16)
suaugusių vaikų nuotraukomis

rošink ir puiki karieta, kurios
gen. važinėjo (atvežta iš Fran-
cūzijos 1850 m.).

Kiemo (atkalnėje) didokas
vandens rezervuaras (apvestas
dengtu taku) atgyvenęs sako
amžių, dabar priaugęs žolių ir
tik antys naudojasi. Apie na-
mus įvairiausių medelių, gėlių
ir krūmų.

Aplankėm ir generolo dvarą —
Pataluma Adobe, esantį netoli
Pataluma miesto. Generolui
(esant dar jaunam karininku)
buvo paskirta 44,000 akru, o
vėliau kitas Meksikos gubernato-
rius pridėjo iki 66,000 akru.
Dvaras vertėsi arklų ir avių,
o taip pat ir javų auginimu, nes
žemė gera ir drėgmės užtekintai.

Charakteringa tų laikų (apie
1836 m.) meksikiečių statyba
— viso ūkio, ar net didžiulio
dvaro, pastatai siaurais, visi
po vienu stogu ir su antrame
aukšte veranda, apeinama apie
visą pastatą. Toks pastatas, tik
jau nepaprasto dydžio (ilgio) ir
gen. Vallejo Patalumos dvare.
Pastatas pasagos formos (tik ne
išlenktas, bet kamputas), ne-
dėgtų plytų, dviejų aukštų,
siaurais, 5-6 m. pločio, o per
sparus ir priekį gal apie 300
mtr. ilgio Antrame aukšte apei-
ma veranda apie visą pastatą.
Statyba pradėta 1836 m., tačiau
nebuvo užbaigta. Viena šio
pastato sparno gale buvo dar-
bininkams virtuvė, rankinės gir-
nos, stalių darbas patalpa, bal-
nų dirbtuvė, kalvė, verpykla, au-
dykla, žvakių gamykla, miega-
mieji ir kt., o kitame gale ir an-
trame aukšte — savininko ar ūk-
vedžio valgomoji, darbo kam-
barys ir miegamieji.

Duoną kepėdavo lauke specia-
lėse (apskritose) krosnyse, ku-
rių pora užsiliko iki šių laikų.

Simfoninio orkestro koncertas

Pereitą sekmadienį (V.25)
San Jose simfoninis orkestras
koncertavo "mažajai" publikai
nemokamai naujuose teatro rū-
muose.

Mielai — malonu buvo iškla-
syti ne tik simfoninio ork. kon-
certo, bet ir puikių "priedų".
Priedais skaitau: a) 8 dešimt-
mečių vaikų (5 mergaičių ir 3
berniukų) puikias dainas, akom-
panuojant simfon. orkestro di-
rigentui skambia gitara, b) 12 ar
13 asm. dūdų orkestrą, kuris iš-
pildė eilę muzikos dalykelių iš
dividėsintųjų — keturiadesimt-
tųjų metų (dirigavo tas pats
simfoninio orkestro dirigentas,
net porą dainelių solo padainā-
vo) ir c) simfoninio orkestro
pučiamųjų instrumentų (ne dū-
dų) penketukas be dirigento iš-
pildė labai gražių (lyg upeliui
čiurlenant) muzikos gabalėlių.

Jei man reikėtų pasisakyti
kas labiausiai patiko, tai pirmon
eilėn statydami vaikų chorą,
jų dainas ir jų laisvą ir be jo-
kio rikto judesius; antruoju —
pučiamųjų kvintetą ir jų puik-
ias melodijas; trečiuoju — sim-
foninį orkestrą, ketvirtuoju —
dūdų orkestrą. (Man atrodė, lyg
perdaug triukšmingai grojo).
Tiesa, porą dainelių padainavo
ir gražaus tenoro balso solistas.
Didžiausia pagarba priklauso
visų dalyvių dirigentui, šakotam
muzikui (deja, pavardės neži-
nau, nes programos nebuvo da-
linamos).

Apgailestauti tenka, kad pu-
blikos buvo labai mažai — pus-
tutė salė, nežiūrint dovanos —
nemokamai. (Gal reklamos triu-
ko).

Teatro pastatas

Keletą žodžių apie nemažai
triukšmo sukėlusį teatro pasta-
tą. Mat, 7 ar 8 milijonus dol.
kaštavusio teatro lubos įgriu-
vo. Aiškinimai, bylos ir remon-
tas užsitęsė bene trejetą metų.
Dabar visas atstatyta — su-
tvarkyta.

Po koncerto, vienas iš teatro
žmonių pakvietė mus pensinink-
tis pasivažinti — aperti.
Is scenos į salę žiūrint vaiz-
das toks lyg žemaičių sūris — į
sceną siauryn, o juo toliau tuo
platyn ir aukštin. (Paskutinės
eilės kėdės aiškiausiai mato-

ANN MARIE JAGIELAITE,

Marie ir Frank Jagielių dukterė, gyv.
So. Holland, Ill. baigė Thornwood
aukštesniąją mokyklą, kur labai akty-
viai pasireiškia prancūzų kalbos, de-
batų ir Dellamonts (išų kelimo šal-
pai) klubams. Yra Vyčių tautinių so-
cių grupės narė. Kas savaitę ji pa-
švenčia apie 10 valandų, pagalbėda-
ma St. Francis (Blue Island) ligoni-
nei. Toliau tęsia studijoms pasirin-
ko galtingosios sesers profesiją.

mos). Tas pat ir balkone — II
aukšte. Per abu aukštus 2,700
laisvai sėdimų vietų. Pati sce-
na kiek žemiau lauko lygio, tad
į pirmo aukšto priekį tenka eiti
žemyn.

Už scenos kambariai artis-
tams persirengti. Užpakaly scenos
spec. durys — danga gaisro
atveju ir eilė kitų įrengimų.
Operą statant, pirmąsias tris kė-
džių eiles prie scenos galima nu-
leisti į rūšį, tuo sudarant vietos
ir angą simfoniniam orkestrui.

Publikai mažąją salę, restora-
ną, patogumus ar antrojo aukšto
vietas pasiekti nereikia lipsti
laiptais, bet salės abėjuose šo-
nuose, palei lauko sieną — lan-
gais yra platūs takai, išlengva
kilą į viršų.

Is viso, šis teatras daug kaš-
tavo, bet viskas gražiai ir su-
maniai įrengta. Tiek prieky,
tiek salės gale puikus matomu-
mas ir rezonansas.
Beje, vieniems sėdint, o ki-
tiems norint ta eile praeiti, ne-
bereikia atsistoti, bet lengvai at-
sispyrus kėdė pastumiama kiek
atgal, o atleidus — kėdė grįžta
į pirmąją vietą. S. Šurkus

Patyręs plėšikas

Praeitą trečiadienį dienos me-
tu Bismark viešbutyje, 171 W.
Randolf st., vienišas plėšikas,
apie 25 metų amžiaus juodukas,
dvylikame aukšte apilėšė 9
žmones, iš jų surinkdamas
\$605 ir pasiėmęs su savim įkait-
tų vieną iš apilėštųjų, Miss
Flinn iš New Yorko, ją nusiva-
ręs prie gatvės stovinčio auto-
mobilio, kuriame prie vairo sė-
dėjo kita moteris, savo įkaitą
įsodinę vairuotojai įsakė nesidai-
rant važiuoti Dan Ryan
greitkeliu pietų kryptimi. Pasiė-
kus 18th street ir išgirdus be-
sivejančių policijos automobilių
sirenas, vairuotoja driso atsisu-
kus pažiūrėti: plėšiko automobi-
lyje nebebuvo.

Nauja milijonierė

"Ačiū milijoną kartų", pasa-
kė Mrs. Joyce Armstrong, 31 m.
amžiaus 3 vaikų motina, juodu-
kė, loterijoje praeitą trečiadienį
laimėjusi \$1,000,000. Ji pati
yra Blue Cross-Blue Shield tar-
nautoja, o jos vyras — Vernon
Armstrong, 34, dirba Automa-
tic Electric Co. įmonėje.

"Rytoj pat metu tarnybą ir
stataus rūmus", pasakė naujo-
ji milijonierė.

Kitas šioje pačioje loterijoje
laimėjęs \$100,000 Dennis Russel,
24 m. amžiaus, pasisakė pirksias
dešimties greičių dviratį ir pra-
dėsias dairytis merginos apsi-
vedimui.

JEI "NAUJIENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RAŠO
TIKRA TIESA — SKLEIDŽIA
SVIESĄ.

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dar labiau palaiminti tie, kurie klausosi žodžio ir jo laikosi".
Luko 11:28.

Turime pasistengti išgirsti Dievo Žodį, tyrinėti Raštą, susipažinti su
tuo, kas jame parašyta ir išmokyti atsakyti kiekvienam, kuris teiraujasi apie
tą viltį, kuri yra mumyse. Reikia dar daugiau, turime klausyti Dievo Žo-
džio išakymų ir vykdyti arba pasiegti kaip jo patarta tiek gerai, kiek ga-
lime. Žinoma, mes negalėsime tobulai išpildyti visus Viešpaties reikalavi-
mus visgi turime pasistengti pasirodyti teisningais ir vaisingais geruose dar-
buose. "Nepailsime daryti gera, nes jei neaptingime, savo metu pliausi-
me derlių. Tad kol turime laiko, darykime gera visiems, o ypač tikėjimo
namiešiams". — Gal. 6:9, 10.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲNOM VIEŲA
REpublic 7-8800 REpublic 7-8801

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS UENĄ
IR NAKTI.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GENOCIDAS LIETUVOJE

Ruosiamą žiaurios rusų komunistų vykdomo genocido Lietuvoje nuo 1940 metų, dokumentų ir nuotraukų paroda.

Paroda įvyks š. m. birželio mėn. 21 — 22 dienomis šv. Antano Parapijos salėje, 15 St. ir 49 Cl. Cicero.

Atidarymas 21 d. 4 val. p. pietų ir tęsis iki 9 v. vak. Birž. 22 d. nuo 9 val. ryto iki 2 val. po pietų.

Sekmadienį, birž. 22 d. 10:30 v. ryto, pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos Laisvės, šv. Antano Bažnyčioje, Cicero. Po parodos uždarymo, bus suvaidintas Evjūno Runimo dviejų veiksmų dramatis veikalas "Laisvės Kaina" primenantis rusų okupaciją.

Per abi parodos dienas bus vaizės.

Mieli tautiečiai, atvykdami patys, atsikvieskite ir amerikiečių, nes mūsų pareiga įsiminti kitataučius apie rusų siulomą "rojų". L. D.

TRUMPAI

A. a. Magdalena Stelmokienė, gyvenanti Binghamton, N. Y., paskutiniu metu buvusi

Willow Point slaugymo namuose, mirė gegužės 28 d. Liko liūdinantis sūnus Edvardas ir kiti artimieji.

Stasys Jušėnas taip pat Kastytis Jušėnas su žmona ir jų draugai bei žuvimo bendrininkai — Leonas Gružas, Pranas Pėteraitis, Ričardas Jakštas ir Jurgis Kasiulis išvyko į šiaurės Minnesotą gausiai žvejonei. Jie ten bus visą savaitę.

Dr. Janina Rėklaitienė, Lituanistikos profesorė Illinois universitete Circle campus, išrinkta į universiteto senatą.

Dr. Algirdas M. Devenis, atlikęs praktiką ir sėkmingai dirbęs Delaware valstijoje, persikėlė arčiau savo tėvų — dr. Mykolo ir Alenos Devenis į Long Beach, Cal. Jis yra motorų ligų specialistas.

C. Repšys, Montreal, P. Q., Canada, pradedamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais visiems bendradarbiams ir darbuotojams, atsiuntė Naujienų paramai 10 dol. Vienas Montrealio lietuvis užsisakė Naujienas 6 mėnesiams, bet pavarde prašė neminėti. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už paramą ir dėmesį Naujienų plitimui bei platinimui.

Petras Mockaitis iš Bridgeport apylinkės buvo atvykęs į Naujienas pratesti prenumeratą. Naujienų vadovybė dėkoja jam už vizitą, už kreipimą dėmesio į lietuvišką spaudą ir į bendrus reikalus, taip pat už pratešimą prenumeratos nelaukiant raginimo ir už 4 dol. Naujienų paramai.

Sekmadienį, birželio 8 d. esant geram orui, įvyks Jaunimo Sporto žaidynės A. Griniaus rezidencijos sporto klubo aikštėje, esančioje 143 gatvėje, Lockport, Ill. (Tel. 219 — 838-8555). Pradžią 10 val. ryto. Dalyvaus A. Griniaus dvi grupės ir grupės iš Chicago, Cicero ir Joliet. Visi kviečiami dalyvauti. (Pr.)

P. Bugailiškis iš Brighton Parko apylinkės artimiausio susipažino su Naujienomis ir jas užsisakė vieneriems metams. Naujasis mūsų skaitytojas yra garsios Bugailiškių giminės, atvykęs vieneriems metams iš Anglijos. Jis domisi menu ir jo kūrybos darbų paroda buvo surengta net Amerikoje. Nežinrint darbų ir planų meno pasaulyje, jis randa laiko ir reikalo krepiti dėmesį į lietuvių tautines bei religines tradicijas, kad būtų aukštumoje, kad būtų visų prideramai respektuojamos. Naujienų vadovybė jam dėkinga už dėmesį lietuviškai spaudai ir Naujienoms.

Lietuvių Televizijos valdybos posėdis įvyko birželio 2 d.

PUSMEČIUI 60 DOLERIŲ (10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

NAMŲ IKAINAVIMAS NEMOKAMAI
Turime pirkėjus.
J. BACEVICIUS
Tel. 778-2233

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dėko namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

GIEDRĖ ONA BICIŪNAITĖ,

a. a. Prano ir Julijos Bieliūnų dukra, gyv. Bridgeport apylinkėje, baigia Marijos aukšt. mokyklą. Ji lankė Putnamo Katalikų Akademiją. Vasario 16-tos gimnaziją Vokietijoje ir Marymount Tarptautinę mokyklą Romoje. Yra gavusi pažangių Amerikos studentų (National Merit) pažymėjimą ir Illinois valstybės pažangių studentų pažymėjimą. Mėgsta rašyti, skaityti ir keliauti. Toliaus studijų planai dar neįbręžti.

L. T. V. patalpoje. Dalyvavo: Toliūs Slutas, Pranė Šliutienė, Justinas Sidlauskas, Jonas Indriūnas, Edmundas Radavičius, Stasys Patlaba, Stasys Lukoševičius ir Eleonora Lukienė. Buvo svarstoma L. T. V. programų pagerinimo reikalai.

Juozas Baltikas, Curie aukšt. mokyklos senjoras, dalyvauja mokyklos stalo teniso klube. Klubu varžybose jis užėmė 3-čią vietą. Jose dalyvavo 56 mokiniai.

Mary Anne Tarabildaitė iš Kelly Parko apylinkės baigė Northern Illinois universitetą bakalauro laipsniu.

Christian Anti-Communism Crusade ruošia draugystės pietų pobūvį šį antradienį, birželio 10 d., 6:30 val. vak. Holiday Inn, Hillside, Ill. Kalbės CACC pirmininkas Dr. Fred C. Schwarz apie atominio karo realias galimybes ir priežastis. Senato Internal Security komitetas neseniai išleido jo liudijimą apie partizanines kovas miestuose. Jis yra gerai informuotas apie lietuvių ir pabaltiečių reikalus. Norintieji dalyvauti pietuose ir paskaitoje vietas rezervuoja tel. 372-2205. Kaina \$6.50 asmeniui. (Pr.)

Gintaro vasarvietė, įsikūrusi ant pat Michigano ežero kranto, Union Pier, jau pradeda vasarąjimo sezoną. Čia gali rasti malonų poilsį ažuolų pavėsyje ar saulės spinduliuose tiek šeimos, tiek pavieniui asmenys. Vasarąjimi galima išsinuomoti modernius vasarnamius, esančius prie pat paplūdimio su visais virtuvės įrengimais ir patiemis gaminti maistą arba valgyti vasarvietės modernioje "Self service" valgykloje lietuviškam skonui pritaikytą šviežią ir sveiką maistą. Dėl rezervacijų skambinti telef. 616 — 469-3298 arba rašyti: Gintaras, 15860 Lake Shore Rd., Union Pier, Mich. 49129. (Pr.)

Lietuvių televizijos programos išpildant matysime mūsų mėgstamus: birželio 8 d. El. Blandytę, birželio 15 d. dainuojančius Vyčius, birželio 22 d. Dalią Kučėnienę, liepos 13 d. — Vandą Stankienę. (Pr.)

Chicago Lietuvių Taryba ruošia š. m. birželio 15 d. Jaunimo Centre baigusių birželio įvykių minėjimą.

Programoje numatyta: 11 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje pamaldos. Po pamaldų prie paminklo žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas ir salėje akademija. Paskaitą skaitys prof. M. Mackevičius, vėliau meninė dalis.

Lietuviška visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. (Pr.)

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

FOR DESIGNER
AND FITTER
WITH RETAIL EXPERIENCE

Familiar with all types of furs.
Good working conditions with
TOP SALARY
and fringe benefits.

Wanted by:
EVANS, INC.
36 So. STATE ST.
Please call Mr. LEON ZACHARY
372-6500

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

MAN WITH GOOD
MECHANICAL ABILITY
MUST BE ABLE TO READ
BLUE PRINTS,

have good knowledge of lathes, mills, grinders, and be able to set-up job shop production. Must be capable of simple machine and fixture repairs. Good, clean working conditions, paid vacation, hospitalization insurance.

TANCO SCREW PRODUCTS
CORP.
9244 STONY ISLAND AVE.
731-1310

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

NORTHWEST McHENRY AREA
Mature woman to live in good home, light housekeeping, free room and board plus salary.
Call 815 — 653-4766.

PROFESSIONAL COUPLE and 2 year boy need live-in housekeeper 5 1/2 days per week. Permanent. Chicago near North. Own room and bath. Good salary. References required. Must speak English.
943-8273
evenings and weekends.

REIKALINGA MOTERIS
RUOSIS DARBAUS
PRIVACIUOSE NAMUOSE
Kreiptis asmeniškai nuo 10 val. ryto iki 3 val. popiet.
MINI-MAID CLEANING SERVICE
7400 N. WAKEGAN RD.
NILES, ILL.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BRIGHTON PARKE
ISNUOMOJAMAS RESTORANAS
SU BUTU
Gera vieta bizniui
geromis sąlygomis.
Teirautis
telef. VI 7-9087
nuo 6 iki 9 val. vak.

VYRAI IR MOTERYS
AR JUS NEDIRBATŲ?
ESATE LIGOTI AR PENSIJOJE?

Užsidirbkite ekstra pinigų, uždedami išsiuntimo adresu savo namuose. Galima uždirbti iki \$5 per valandą. Gausite informaciją siųsdami sau adreso vokus su pašto ženklu, šį skelbimą ir \$1 siūlo adresu:
AADCO, U. O. Box 8571,
CHICAGO, ILL. 60680

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

CARPETS INSTALLED

NEW OR USED
We pick-up old carpeting, repair, re-lay and fix damaged carpeting when necessary.
NEW CARPETING
INSTALLED OR REPAIRED
BEAUTIFUL WORK...
FULLY GUARANTEED...
Call EMIL Anytime
679-6320 or 498-0310
LURA CARPETS, LTD.
4905 OAKTON, SKOKIE
We go everywhere.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
vienam arba dviem pensininkams — neribantiems — turintiems "driver's license". \$10 mėn. Tel. 733-3494.

Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų susirinkimas įvyks birželio 8 d. 3 val. popiet J. Vaičiūčio salėje, prie 43-čios ir Maplewood Ave. (Pr.)

Elektros įreidimai, patalymai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washnaw Ave.
Tel. 927-3559. (Pr.)

Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA.
Telefonas 925-4661. Sk.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMES TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEITIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple. Nebraska.

2 BUTU po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.
4 BUTU: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamb. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.
10 BUTU MORAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

JOB TRANSFER — MUST SELL
8 room brick, 4 bedrooms, 2 extra large with knotty pine paneling. Some carpeting and drapery. New heating system. Garage with running water. Near 60th and Pulaski.
Asking \$28,000.
Call 735-4488

OAK LAWN APYLINKĖ

PAŽIŪREKITE IŠ LAUKO.
SKAMBINKITE INSPEKCIJAI
DIDELI VILDAI
6227 WEST 90 STREET
6 kambarių mūrinis namas ir 2 mašinos. Mūrinis garažas ant 42 pėdų sklypo. Po už bageno kaina.
Skambinkite STEPHEN KALININ.
Skambinkite MICHAELS dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

CICERO IR NORTH AVE.
APYLINKĖ
savininkas parduoda 9 kambarių su 5 miegamaisiais ir 2 vonių kambariais aluminijaus plokštėmis apkalta namą. Erdvus šeimos kambarys. Kaina — \$28,000. Skambinant kalbėti angliskai. Tel. 622-0235.

Save America Rally demonstracija prasidės šeštadienį, birželio 7 d., 12 val. vidudienį, prie Monroe ir So. Michigan Ave. Dalyvaus įvairios patriotinės grupės, tikybinės organizacijos, pavergtų tautų kilmės amerikiečiai, jaunimas bei jų sąjūdžiai už laisvę. Pasiruošimą koordinuoja specialus komitetas, kurio būstinė yra Essex Inn, 800 South Michigan Blvd., Chicago, Ill. Tel. 341-1570. Vyriausiasis organizatorius yra Dr. Carl McIntire, žinomas kovotojas už laisvę ir veikejas prieš laisvės priešą — komunizmą. (Pr.)

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(istaigos) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REPUBLIC 7-1941

NAMAI — VIENYBĖ IR
ATEITIS

2 AUKŠTU MORAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beisb. namas, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mišui. \$28,500.
PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigus.
GRAZI 7 KAMB. MŪRO REZIDENCIA. Pušim iškaltas beisb. namas, 2 auto garažas su elektrinėm durim. Arti Maria High. \$28,000.

PUIKUS MŪRAS — 3 butai ir maisto krautuvė su inventorium. Šalia tuščias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Parke. Šeimos nelaimė verčia parduoti vėliau už \$28,750.
3 BUTU 20 METU modern. mūras ir garažas gazu šildymui. Marquette Parke. \$37,500.
3 BUTU PUOSNUS MŪRAS, naujas gazu šildymas. 3 auto mūro garažas. Geriausia vieta Marquette Parke. — \$40,700.
PUSANTRO AUKŠTO namas. 2 butai, vienas dalinai nebaigtas, už Marquette Parko arti Pulaski, ant 50 pėdų sklypo. \$22,500.
PUIKUS 5 KAMB. 15 metu Mūras. Arti "Cool Aid" ir mūsų ofiso. — \$24,900.
10 BUTU MŪRAS, naujas gazu šildymas alum. langel. 60 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas. Vėn \$17,000 pajamų. Arti mūsų \$77,000.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVIRŲS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILN. JAMO TURTŲ PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRĖAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusvalandį automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvičimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2% Mokama 1 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4% ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienis 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaras.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

**JUBILIEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS**

NAUJINIOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėlius su okupantais ar jų išgalotais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiškos idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____